C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-74/25 Judecătoria Edineț, sediul Briceni
Judecător Aurelia Andronache

D E C I Z I E
În numele Legii

17 iunie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:
Președintele completului de judecată: Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 decembrie 2024 la cererile avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal RM,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recursi, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 12.11.2024 și 14.11.2024 în Judecătoria Edineţ, sediul Briceni au fost înregistrate cererile avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 decembrie 2024, s-a admis cererea avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

S-a înlocuit lui Tabunșcic Victor termenul rămas neispășit de 01 (unu) ani 11 (unsprezece) luni 15 (cincisprezece) zile, din pedeapsa închisorii stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 26.06.2019, termenul calculat la data pronunțării încheierii, cu amenda în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale în sumă de 30000 (treizeci mii) lei.

S-a explicat condamnatului Tabunșcic Victor prevederile art. 64 alin. (5) Cod penal, că în caz de eschivare cu rea-voință de la achitarea amenzii, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maximale.

Nefiind de acord cu soluția instanței, directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani, Andrei Socol a depus recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16.12.2024, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanţa, prin care să fie respins ca neîntemeiat demersul condamnatului Tabunşcic Victor *****privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsa cu o pedeapsa mai blândă.

Potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

La cauză a depus referință condamnatul Tabunșcic Victor prin care solicită respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea încheierii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Examinând materialele prezentate în raport cu motivele recursului declarat, Colegiul penal consideră justificat să fie admis, cu casarea încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16.12.2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererilor avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor privind aplicarea prevederilor art. 92 alin. Cod penal RM, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) CPP, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: ...admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: ... rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri.*

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul reține următoarele circumstanțe de fapt, după cum urmează:

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2019, Tabunșcic Victor a fost condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 08 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 26.06.2019, cu includerea în acest termen durata aflării în arest de la 14.05.2018 până la 13.07.2018 (f.d. 126 - 127).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2019 a fost menținută fără modificări. Termenul pedepsei în privința lui Tabunșcic Victor s-a calculat momentul reținerii,

cu includerea în acest termen a perioadei de la 14.05.2018 până la 13.07.2018 (f.d. 128).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2020, s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, ca fiind vădit neîntemeiat (din dosarul personal).

În fapt, Colegiul atestă caracterul pripit și neargumentat al constatărilor judiciare cu privire la temeiurile de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, prin abordarea incorectă a prevederilor art.92 alin.(1) CP, în corespundere cu care pot beneficia de înlocuirea termenului rămas de pedeapsă cu închisoare cu o pedeapsă mai blândă, doar persoanele care pe întreaga durată a executării pedepsei au dat dovadă de comportament satisfăcător, executând efectiv, conform alin.(2) aceleași norme, cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru o infracțiune gravă.

Din prevederile normei citate supra reiese că pentru a beneficia de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în sarcina condamnatului urmează să fie reținute o serie de condiții, întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă:

1. Să fie condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave şi grave;

2. Să execute efectiv o anumită parte din termenul de pedeapsă stabilită prin actul judecătoresc – 1/3 pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, sau 1/2 pentru infracțiune gravă;

3. Condamnatul, prin comportarea în timpul executării pedepsei, să dea dovadă că corectarea lui este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare.

Raportând circumstanțele cazului la prevederile menționate, Colegiul constată neargumentarea instanței privitor la întrunirea de către condamnatul Tabunșcic Victor a celei de-a treia condiție ce rezultă din textul art. 92 alin.(1) CP.

Colegiul penal conchide că posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare stabilită lui Tabunșcic Victor, cu una mai blândă, a fost insuficient analizată de către instanță, prin prisma caracteristicii eliberate condamnatului de către instituția penitenciară în care acesta își ispășește pedeapsa, fiind stabilit că Tabunșcic Victor deși a realizat programul individual de executare a pedepsei penale, însă nu a realizat programul de încadrare în cîmpul muncii.

Astfel, pe durata executării pedepsei închisorii, doar administrația instituției penitenciare poate acorda o caracteristică reală a comportamentului manifestat de condamnat pe întreaga durată a pedepsei și nu doar la etapa în care se apropie termenul în care ar putea beneficia de înlocuirea ei.

Conform Raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, întocmit de către administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, condamnatul Tabunșcic Victor pe parcursul ispășirii pedepsei respectă regimul de detenție, situații de conflict nu creează, se caracterizează satisfăcător; a realizat parțial activitățile planificate, și anume: a realizat - programul de adoptarea la mediul penitenciarului pentru condamnații noi sosiți; programul „Cetățenia activă"; programul de instruire profesională; programul de resocializare pentru condamnații cu infracțiuni de furt sau jaf; *nu a realizat - programul de încadrare în câmpul muncii*. Ca urmare, membrii Comisiei penitenciarului au ajuns la concluzia că, condamnatul a realizat programul individual de executare pedepsei; are un comportament pozitiv (f.d. 121). Conform certificatului cu privire la sancțiuni și stimulări condamnatul *Tabunşcic Victor pe parcursul anului 2023 a fost sancţionat disciplinat o singură dată, nu a fost stimulat* (f.d. 122).

Potrivit certificatului cu privire la existența prejudiciului cauzat prin infracțiune și achitările efectuate pentru recuperarea acestuia, condamnatul Tabunșcic Victor se află la evidența serviciului financiar privind existența prejudiciului cauzat conform hotărârii instanței de judecată cu prejudiciu moral și material în sumă de 30 000 euro și 10 000 lei (f.d.124).

Astfel, cele reținute de instanța de fond sunt evident abstracte care nu au un suport faptic şi contravin constatărilor Comisiei abilitate din cadrul Penitenciarului nr.2 Lipcani.

În această ordine de idei, instanţa de fond nu a dat apreciere tuturor argumentelor invocate şi s-a expus asupra acestora generalizând, însă trebuia să dea apreciere fiecărui argument în parte, urmând să ia în consideraţie caracterul infracţiunilor comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat, care la caz nu ar fi suficient pentru stabilirea că persoana condamnată s-a corectat şi este posibilă integrarea sa în societate.

Prin urmare, în condiţiile în care unul din programe nu a fost realizat programul de încadreare în cîmpul muncii, are prejudiciu moral și material neachitat, ca rezultat, Colegiul penal susține concluzia membrilor Comisiei penitenciarului nr.2 Lipcani, care a examinat chestiunea privind aprobarea Raportului de evaluare în privinţa condamnatului Tabunșcic Victor şi în urma examinării Comisia a hotărât de a considera prematur înaintarea în instanță a cererii privind aplicarea prevederilor art.92 Cod penal RM.

Colegiul penal constată că soluția pronunțată de către instanță este prematură și reprezintă prin sine examinarea superficială a cererii înaintate, existînd la moment circumstanțe care nu sunt suficiente pentru aplicarea în privința condamnatului a prevederilor art.92 Cod penal RM și eliberarea condamnatului

Tabunșcic Victor din instituția penitenciară, or pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale în raport cu termenul de pedeapsă cu închisoarea ramas neexecutat de 1 (un) an, 11 (unsprezece) luni 15 (cincisprezece) zile nu este proporțională faptei comise și pedepsei aplicate și nu va atinge scopul pedepsei penale.

În această ordine de idei, Colegiul penal reiterează că art.92 Cod penal nu este o normă imperativă.

Reieșind din prevederile respectivului articol instanța poate, dar nu este obligată, de a înlocui partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, elementul esențial fiind convingerea că prin înlocuirea pedepsei va putea fi atins scopul pedepsei penale incorporate de legislator în textul art. 61 CP.

Astfel, se atestă că prima instanță prematur a concluzionat despre faptul că sunt întrunite condițiile art. 92 CP pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare stabilită lui Tabunșcic Victor cu o altă pedeapsă mai blândă, or, împrejurările stabilite nu au fost raportate la prevederile art. 92 CP, instanța ineficient argumentându-și soluția luată pe cazul dat.

Astfel, Colegiul penal consideră că în cazul condamnatului nu a fost atins scopul pedepsei penale și anume restabilirea echității sociale, precum și corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, fiind prematură înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Potrivit art. 61 CP, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Drept urmare, Colegiul conchide că în cazul din speță, instanța nu a reușit obiectiv să-și motiveze soluția de neadmitere a argumentelor administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani cu privire la neîntrunirea de către condamnatul Tabunșcic Victor a condițiilor de înlocuire a pedepsei neexecutate cu una mai blândă, în lipsa unor date veridice în acest sens, la fel ca și celor ce ar demonstra imposibilitatea deținerii lui în continuare în condiții de penitenciar, motiv pentru care va admite recursul declarat de administrația penitenciarului nr.2 Lipcani, dispunând casarea totală a încheierii atacate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri pe cauză și anume, de a fi respinse cererile avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, în condițiile în care corectarea acestuia nu va fi posibilă fără deducerea în continuare a executării pedepsei penale stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2019, prin care Tabunșcic Victor a fost

condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În lumina celor evidențiate, Colegiul penal consideră că soluția instanței de fond constituie temei pentru recurs, în acest sens, urmând a fi pronunțată o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Andrei Socol declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 16 decembrie 2024 la cererile avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal RM, se admite, cu casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Respinge cererile avocatului Lungu Cristina în interesele condamnatului Tabunșcic Victor, depuse în temeiul art. 92 alin. (1) Cod penal RM, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, ca fiind nefondată.

Se deduce în continuare, din momentul reținerii, termenul executării pedepsei penale stabilite prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26 iunie 2019, prin care Tabunșcic Victor a fost condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, perioada rămasă spre executare de 1 (un) an, 11 (unsprezece) luni 15 (cincisprezece) zile.

Căutarea, reținerea și plasarea lui Tabunșcic Victor Ion, născut la *****, domiciliat până la condamnare în *****, în custodia administrației instituției penitenciare nr.2 Lipcani, pentru executare în continuare a pedepsei cu închisoarea neexecutată de 1 (un) an, 11 (unsprezece) luni 15 (cincisprezece) zile, se pune în sarcina Inspectoratului de Poliție Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov